

[Smørum.]

kan naturligvis kun foretages ved Ofre fra Kapitalbesidderne, thi medens det kan forsvares, naar ingen andre Muligheder er aabne, at lade Samfundet betale Kapitalen Løsepenge for de Mennesker, der trues med Ruin, og som uden egen Skyld er kommet i Vanskeligheder, vilde det være fuldkommen uretfærdigt at lade Bybefolkningen udrede den væsentligste Del af den Tribut, som Landbrugerne har forpligtet sig til at yde Kapitalen.

Imidlertid drejer dette Lovforslag sig kun om at yde den Del af Landbrugets Udøvere, som paa Grund af særlige Forhold er kommet i særlig stor Gæld, en hjælpende Haand. Som det er rimeligt og naturligt, er der i Lovforslaget truffet forskellige Forholdsregler for at forhindre Misbrug. Allerede Betingelserne med Hensyn til Gældens Størrelse begrænser Hjælpens Ydelse til de Tilfælde, hvor den er mest paakrævet, og til yderligere Betyggelse fastsættes i Lovforslaget Fremgangsmaaden ved Beregningen af Gældsprocenten, idet det definerer Panteværdien, hvoraf Gældsprocenten skal beregnes, som Ejendoms-skyld plus Besætningens og Inventarets Værdi efter Angivelse af Formueansættelse til Staten og Gælden som Summen af Pantegæld og løs Gæld med Fradrag af eventuel Formue ud over Landbrugsbedriften. For at kunne komme i Betragtning skal der være Tale om en virkelig betydelig Nettogæld, det er ikke Meningen, at en velstillet Landbruger skal have Statsstøtte, blot fordi han har betydelige Laan i Ejendommen, naar han ved Siden heraf har Formue anbragt paa anden Maade.

Dette Synspunkt har ligeledes fundet Udtryk i Bestemmelsen om, at Akkordudvalgene skal tage Hensyn til Laansøgenes hele økonomiske Stilling, herunder eventuelle Indtægter uden for Landbrugsbedriften, hans Ægtefælles eventuelle Særeje o. s. v. En tilsvarende Betragtningssmaade ligger formentlig til Grund for Bestemmelsen om, at de Landbrugere, der har opnaaet Rentetilskud eller konjunkturbestemt Rente, udelukkes fra at faa Saneringslaan.

I Tilfælde af, at Forholdene bedres generelt eller for den enkelte, sikres Staten imod at komme til at yde en Hjælp, der ikke længere er fornøden. For Rentetilskuddets Vedkommende bestemmes det saaledes, at Tilskuddet bortfalder for Aaret 1937, dersom Prisniveauet for Smør og Flæsk i 1936 stiger med 20 pCt. eller derover, og for saavel Rentetilskud som Sanerings-

laan bestemmes det, at Hjælpen kan bringes til Ophør — for Saneringslaanet ved en Forhøjelse af Renten —, hvis en Modtager er kommet i Besiddelse af Midler til selv at kunne klare Forpligtelserne.

Den omhandlede Hjælp vil altsaa ikke kunne opnaas uden i de Tilfælde, hvor den tiltrænges, men heller ikke vil der kunne ydes Hjælp til Personer, der selv er Skyld i deres Vanskeligheder, eller som maa forudsættes at have kunnet forudse dem. Udelukket er saaledes de Landbrugere, der har erhvervet deres Ejendom efter Udgangen af 1932. I de Tilfælde, hvor Overtagelsen er sket efter en nær Slægtning eller som Vederlag for indfrieede Kautionsforpligtelser, maa det dog erkendes, at selv om de paagældende har kunnet bedømme Gælds-vanskelighederne, er de saa at sige tvunget ind i dem, og Lovforslaget undtager dem derfor fra Udelukkelsen. Ved udtrykkelig Bestemmelse udelukker Lovforslaget fra Retten til Rentetilskud Personer, der ved deres økonomiske Dispositioner selv er Skyld i deres Vanskeligheder, og tilsvarende Udelukkelse fra Adgang til at opnaa Saneringslaan fastsættes ved Regelen i § 9 om, at Modtageren skal opfylde Tvangsakkordlovens Værdighedsbetingelser.

Men i øvrigt maa det vel blive Akkordudvalgenes Sag at sørge for, at de, der ikke fortjener Hjælp, nu sorteres fra. Det er sikkert nødvendigt, at Reglerne i § 5 og § 9 om Udelukkelse bliver langt mere ud-tømmende; f. Eks. noget lignende Reglerne i §§ 27 og 28 i det her i Tinget i sidste Samling behandlede Lovforslag om Konvertering og særlige Foranstaltninger vedrørende Landbrugets Gæld. Akkordudvalgene vil sikkert komme ud for et stærkt Pres ikke mindst fra dem, der ikke bør ydes Hjælp, og derfor maa det i Loven udtrykkelig fastslaas, at hverken Laan eller Tilskud kan ydes til Personer, hvis manglende Betalingsevne skyldes letsindige økonomiske Dispositioner, Forsømmelighed eller Arbejdsuvilighed, og ej heller kan ydes, saafremt det ikke kan anses for overvejende sandsynligt, at Hjælpen vil gøre det muligt for dem at fortsætte Bedriften og opfylde deres Forpligtelser.

Hjælp bør heller ikke ydes til de Landmænd, som ved Siden af Landbrugsbedriften har betydelige Indtægter. Vi kender alle sammen adskillige Eksempler paa, at Embedsmænd, Læger, Sagførere, Direktører og andre særdeles velstillede Medborgere for deres Fornøjelses Skyld er Indehavere af en eller flere Landbrugsbedrifter. Det vil, synes jeg, være lidt for urimeligt at yde